

โครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (ปีที่ 1)

การพัฒนายาสมุนไพรเพื่อสุขภาพจากตำรับยาสมุนไพรของชาวไทยใหญ่และ
ชาวเขาชนเผ่าต่างๆ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเทศไทย

Development of Herbal Medicines from Medicinal Recipes of
Thai Yai and Hill Tribes in Mae Hong Son, Thailand

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กรวินท์วิชญ์ บุญพิสุทธินันท์ และคณะ
วิทยาลัยการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

มีนาคม 2557

หัวข้อโครงการวิจัย	การพัฒนายาสมุนไพรเพื่อสุขภาพจากตำรับยาสมุนไพรของชาวไทยใหญ่และชาวเขาเผ่าต่างๆ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนประเทศไทย
โดย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรวิทย์วิชัย บุญพิสุทธินันท์
หน่วยงาน	วิทยาลัยแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีงบประมาณ	2557

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยนี้เป็นการรวบรวมองค์ความรู้จากภูมิปัญญาของชาวไทยใหญ่ที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยจะมีการรวบรวมตำรับยาสมุนไพรที่ถือว่าเป็นภูมิปัญญาที่ผ่านการรักษาในคนแล้วได้ผล และมีการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์และได้ใช้สืบทอดกันมาเป็นเวลายาวนานจากการวิจัย พบว่า สามารถรวบรวมตำรับยาได้ทั้งสิ้น 1,002 ตำรับ และเมื่อจัดกลุ่มของตำรับยาตามการรักษาจะสามารถแบ่งได้ถึง 15 กลุ่ม โดยตำรับยาสมุนไพรที่รวบรวมได้สูงสุดเป็น 5 อันดับแรก คือ กลุ่มตำรับยาที่สามารถใช้สำหรับรักษาโรคในระบบไหลเวียนโลหิต (โรคลม) จำนวน 341 ตำรับ กลุ่มตำรับยารักษาโรคในระบบทางเดินอาหาร จำนวน 194 ตำรับ กลุ่มตำรับยารักษาโรคในระบบผิวหนังและการอักเสบบริเวณเยื่อเมือก จำนวน 165 ตำรับ กลุ่มตำรับยารักษาอาการไข้ หวัด และไอ จำนวน 148 ตำรับ และกลุ่มตำรับยาที่สามารถรักษาโรคมะเร็ง จำนวน 119 ตำรับ ตามลำดับ จากการรวบรวมตำรับยาสมุนไพรของชาวไทยใหญ่นี้จะทำให้ง่ายต่อการสืบค้นข้อมูล เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเป็นยาสมุนไพรได้ อีกทั้งยังสามารถรักษาภูมิปัญญาการรักษาของชาวไทยใหญ่ให้คงอยู่ต่อไปได้อีกด้วย

Research Topic	Collection of Thai Yai medicinal plant recipes from Mae Hong Son Province
Researcher	Assistant Professor Dr. Korawinwich Boonpisuttinant
Organization	Thai Traditional Medicine College Rajamangala University of Technology Thanyaburi
Year	2014

ABSTRACT

This study was the collection of the Thai Yai folklore wisdom who lived in Muang, Mae Hong Son Province. The collected Thai Yai medicinal recipes have been passed for the clinical trial, and recorded for long time ago. It was found that 1,002 medicinal recipes have been collected, and it could be classified to 15 groups. The 5 highest number of medicinal recipes was falling sickness, 341 recipes of blood circulation system (epilepsy); 194 recipes of gastrointestinal tract disease; 165 recipes of skin disease and epithelial inflammation; 148 recipe of fever, cold and cough; and 119 recipes of anti-cancers, respectively. It has been suggested that the collection of the Thai Yai folklore wisdom will be beneficial to search for development of medicinal products, and also conserve the Thai Yai medicinal folklore wisdom.

มูลนิธิศูนย์อนุรักษ์ภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้าน
Thai Traditional Medical Knowledge Fund